

Gedragprotocol

Waarom een gedragprotocol?

De Ruyter is een veilige, plezierige en tevens uitdagende en stimulerende omgeving voor zowel leerlingen, ouders als het team. Leerlingen verschillen in mogelijkheden, interesses en persoonlijke omstandigheden. Wij leren onze leerlingen om te gaan met deze verschillen, iedere leerling is immers uniek.

Hoe kinderen met elkaar omgaan en/of met de leerkracht is essentieel. Die relatie is zoveel mogelijk gelijkwaardig en niet gelijk. We werken op De Ruyter vanuit relatie en connectie met kinderen: zonder **relatie** geen prestatie, eerst connectie dan correctie.

Waarden zijn fundamentele ideeën van mensen over wat ze belangrijk vinden. Normen geven invulling aan die waarden: hoe verwachten mensen dat je je gedraagt? Waarden en normen zijn niet vanzelfsprekend voor iedereen gelijk. Afkomst, achtergrond, opvoeding, gebeurtenissen en ervaringen uit het verleden hebben invloed op jouw beeld van wat normaal of belangrijk is. Op De Ruyter hebben we respect voor elkaars waarden en gaan wij in dialoog om tot gemeenschappelijke waarden te komen. Deze leiden tot afspraken hoe onderwijspersoneel, ouders en leerlingen zich gedragen. In dit gedragprotocol zijn deze afspraken vastgelegd, zodat ze voor iedereen duidelijk en zichtbaar zijn. Wij handelen volgens dit gedragprotocol, waardoor:

- Er een schoolklimaat heerst dat zich kenmerkt door **veiligheid, acceptatie, respect en vertrouwen**;
- Er een leerklimaat heerst waar **optimale leerprestaties** geleverd kunnen worden;
- Er **verwachtingen** naar elkaar kunnen worden uitgesproken;
- Volwassenen en leerlingen elkaar kunnen **aanspreken** op gemaakte afspraken.

De afspraken in dit gedragprotocol hebben zowel een preventieve als curatieve functie. Door afspraken te maken over gewenst gedrag worden ongewenste gedragingen zo goed mogelijk voorkomen.

Wanneer grensoverschrijdend gedrag zich voordoet, bieden de afspraken in dit protocol een richtlijn en leidraad voor de te nemen stappen.

Gewenst gedrag

Een vriendelijke en ongedwongen sfeer gaat samen met veiligheid, rust, orde, duidelijkheid en regelmaat. We zorgen ervoor dat leerlingen zich **thuis voelen** op onze school. De basis om tot leren te komen is wanneer leerlingen zich veilig, gewaardeerd en gezien voelen.

Gewenst gedrag moet geleerd worden. Belangrijk hierbij vinden wij:

- We leggen kinderen het nut van gewenst gedrag uit.
- We definiëren gewenst gedrag.
- We communiceren effectief.
- We laten kinderen succes ervaren.
- We instrueren gewenst gedrag.
- We oefenen gewenst gedrag.
- We geven eventueel extra ondersteuning.
- We herhalen routines.

Realiseren goed leerlinggedrag

OVERTUIGING	VOORBEELDGEDRAG
<p>Leg het nut uit Wat het gewenste gedrag leerlingen oplevert: welbevinden en leren</p> <p>Definieer gewenst gedrag Bijvoorbeeld, wat is 'rustig'? Stil, fluisteren of zachtjes praten?</p> <p>Communiqueer effectief Straal rust en vriendelijkheid uit, vermijd een autoritaire uitstraling</p> <p>Laat leerlingen succes ervaren Complimenteer leerlingen met goed gedrag</p> <p>Instrueer leerlingen Niet alleen in de eerste week van het jaar, maar voortdurend</p> <p>Oefen met leerlingen Oefen het gewenste gedrag, bijv.: stil zijn, fluisteren, zacht praten</p> <p>Geef extra ondersteuning Oefen met individuele leerlingen, bijv. verlengde instructie in gedrag</p> <p>Herhaal routines Bijvoorbeeld na vakanties of als een routine verslapt</p>	<p>Geef zelf het goede voorbeeld Leef de regels na: wees op tijd, geen telefoon in de klas, wees vriendelijk</p> <p>Koester hoge verwachtingen Verwacht het van elke leerling, ook van leerlingen die het moeilijk hebben</p> <p>Wees consistent Wat niet mag, mag nooit. Als jij verslapt, benadeel je al je collega's</p> <p>Ondersteun visueel Breng visuele aanwijzingen aan, bijv. waar te lopen, waar te wachten</p> <p>Zorg voor routines Voor de klas binnendomen, de les beginnen, Wisselingen, vertrekken</p> <p>Beloon en sanctioneer Beloon goed gedrag, onverwacht. Doe dit veel vaker dan sanctioneren</p>
VAARDIGHEDEN	STRUCTUUR

leerKRACHT

Schoolregels

Het woord 'regel' heeft misschien een wat negatieve klank. Het beperkt je immers in je doen en laten, het stelt een norm. (Bij 'je aan de regels houden' denk je al gemakkelijk aan wat er allemaal *niet* mag, waar de *grenzen* liggen waar je *niet* overheen mag gaan en welke sancties volgen bij de overtreding van de regels.)

Ook in onze schoolregels zijn dit soort elementen terug te vinden, maar ze staan altijd in dienst van positieve waarden die wij op school belangrijk vinden, namelijk: veiligheid, respect en rust.

- Een veilige, vredige leef- en werkomgeving voor onze leerlingen;
- Een rustige werk- en leefomgeving voor onze leerlingen;
- Een school waar we zorgvuldig met spullen en materialen omgaan en zorg hebben voor de omgeving.

Regels zien wij als steunegend op weg naar die positieve waarden. Wij kennen **vier regels**. De regels hebben alle vier te maken met de waarden die wij belangrijk vinden.

- Wij luisteren naar elkaar
- Wij letten op onszelf en zorgen voor elkaar
- Wij spelen en leren samen
- Wij zorgen samen voor de spullen en de school

Afspraken op schoolniveau

Naast deze regels hebben we schoolafspraken waar we ons allemaal aan houden:

- We stellen samen met de leerlingen klassenafspraken op. Deze afspraken worden letterlijk door de leerlingen ondertekend (getekend). De afspraken worden positief geformuleerd (we benoemen welk gedrag we willen zien). De afspraken worden zichtbaar opgehangen in de

klas en worden regelmatig onder de aandacht gebracht;

- We spreken leerlingen aan op het gewenste gedrag;
- Conflicten waarbij leerlingen elkaar pijn (dreigen te) doen worden samen opgelost. De leerlingen proberen dit eerst zelf en daar waar nodig, ondersteunt de leerkracht;
- Leerlingen helpen elkaar in de groep en in de school;
- Leraren worden 'juf' (voornaam) of 'meester' (voornaam) genoemd;
- We zien ouders als educatieve en pedagogische partners en handelen daarnaar.

Afspraken op groepsniveau

Aan het begin van het schooljaar bespreken de leerkrachten de vier schoolregels met hun groep. Daarnaast worden er met de leerlingen afspraken gemaakt op groepsniveau. Dit noemen we de missie en de visie van de groep. Deze worden geconcretiseerd in een T-schema (wat zie ik en wat hoor ik).

De eerste weken van het nieuwe schooljaar tot aan de herfstvakantie worden er wekelijks groepsvormende activiteiten gedaan:

- Groep 1 t/m 5: tien weken cyclus vanuit Rots en Water en groepsvormende activiteiten vanuit de Gouden weken 2.0. In de groepen 1-2 wordt gedurende het hele schooljaar tijdens de gymlessen aandacht besteed aan Rots en Water.
- Groep 6 t/m 8: groepsvormende activiteiten vanuit de Gouden weken 2.0.

In alle groepen wordt gewerkt met **GroepsGeluk**. Met GroepsGeluk, systemisch werken in de klas, wordt de groepsdynamiek zichtbaar gemaakt met hulp van houten poppetjes en picto's, symbolen en ander klein materiaal op tafel. Hierdoor wordt voor zowel de groepsleerkracht als de leerlingen zichtbaar wat speelt in de groep en wordt er gewerkt aan een fijn pedagogisch klimaat. Hierbij werken we volgens de 5 wetmatigheden van GroepsGeluk:

- Er is een duidelijk kader,
- Iedereen hoort erbij,
- Iedereen draagt zijn eigen lot,
- Iedereen heeft zijn eigen plek,
- Er is balans tussen geven en nemen.

Afspraken op leerling niveau

In uitzonderlijke gevallen zijn er leerlingen die meer structuur en houvast nodig hebben om zich aan gedragsafspraken te houden. Voor deze leerlingen wordt, na bespreking in het O-team, een plan opgesteld, waarin individuele afspraken staan. Dit plan wordt gemaakt door de groepsleerkracht (waar mogelijk in samenspraak met de leerling) en besproken met de intern begeleider en de ouders/verzorgers.

Protocol bij aanhoudend ongewenst gedrag

Op De Ruyter zetten we alles in om ongewenst gedrag te voorkomen, maar dat lukt niet altijd. Wanneer een leerling zich niet aan de gedragsafspraken houdt, spreken leerkrachten de leerling aan op zijn gedrag, niet op de persoon. Leerkrachten handelen hierbij leeftijdsadequaat. Bij ongewenst gedrag in de klas, kan een leerkracht een aantal stappen doorlopen, met als doel het negatieve gedrag positief om te buigen.

Mochten de reguliere interventies in de groep door de leerkracht niet toereikend zijn om de veiligheid van alle kinderen en medewerkers te waarborgen, dan treden interventies uit dit protocol in werking. Het is geenszins onze bedoeling om kinderen te verwijderen van onze school. Het is echter wel onze verantwoordelijkheid om de veiligheid van alle kinderen (en medewerkers) te waarborgen, zowel op fysiek als sociaal-emotioneel gebied zodat er een veilige leeromgeving geboden kan worden.

Doelstelling protocol ongewenst gedrag:

- Heldere afspraken, zodat door iedereen eenduidig wordt omgegaan met leerlingen waarbij er sprake is van aanhoudend ongewenst en grensoverschrijdend gedrag.
- Creëren van een veilige leeromgeving voor iedereen.

Ongewenst gedrag een omschrijving

Ieder ongewenst, grensoverschrijdend, storend en/of opstandig gedrag, waarbij de ander gekwetst wordt, is ontoelaatbaar. De leerkracht bepaalt vanuit zijn of haar expertise, wanneer gedrag verbaal, fysiek of seksueel overschrijdend is.

Ongewenst verbaal gedrag Bv: Iemand dreigend toespreken in combinatie met stemverheffing en/of gebaren, die als bedreigend kunnen worden opgevat; dreigementen tot beschadiging van have en goed van betrokkene of de school; dreigementen over te gaan tot fysiek geweld tegen betrokkene en/of haar of zijn familie.

Ongewenst fysiek gedrag: Bv: Slaan, schoppen, bijten, duwen, krabben, enz.; bedreiging met en/of gebruik van een wapen of Protocol gedrag December 2023 8 een voorwerp dat als een wapen kan worden gebruikt; beschadiging en/of vernielen van bezittingen van leerlingen, personeel, andere ouders/verzorgers of de school.

Seksueel overschrijdend gedrag: Bv: Gedrag waarin seksuele grenzen worden overschreden, ongewenst fysiek contact, seksueel getinte opmerkingen etc.

Daarnaast kunnen de volgende gebeurtenissen en gedragingen aanleiding zijn tot het in werking stellen van dit protocol:

- Herhaaldelijk niet gedragen volgens schoolregels;
- In het in gevaar brengen van leerlingen, ouders/verzorgers en/of medewerkers;
- Verbaal en/of fysiek geweld door de ouder/verzorger tegenover andere leerlingen, ouders/verzorgers en/of personeel;
- Pesten en Cyber-pestten.

Stappenplan bij aanhouden ongewenst gedrag

Uitgangspunten:

1. Leerlingen worden in principe niet op de gang gezet, echter is soms een afkoelperiode noodzakelijk. Dit heeft te maken met timing: het ijzer smeden als het koud is. Als een kind getriggerd is in de situatie waardoor het zeer emotioneel is (verdrietig, boos, teleurgesteld,

bang) dan is communicatie (bijna) niet mogelijk. Dan is een time-out nodig om 'on speaking terms' te komen. Je moet bijkomen, rustig worden, afkoelen of moed verzamelen om echt in gesprek te kunnen;

2. De leerling blijft eigenaar over zijn gedrag. Er worden daarom gedragskeuzes gegeven aan de leerling;
3. Ouders worden altijd op de hoogte gebracht wanneer onderstaand stappenplan wordt doorlopen. Dit gebeurt bij voorkeur fysiek of telefonisch, wanneer dit niet mogelijk is per mail of Parro;
4. De leerkracht gaat uit van de goede wil en bedoelingen van alle leerlingen;
5. De leerkracht denkt oplossingsgericht en voorkomt denken in problemen of belemmeringen;
6. De leerkracht toont het goede gedragsvoorbeeld en behandelt de leerlingen met respect.

Ter preventie van ongewenst gedrag communiceert de leerkracht te allen tijde helder over gedragsverwachtingen. Wanneer een leerling niet voldoet aan deze gedragsverwachting (= ongewenst gedrag), doorloopt de leerkracht de volgende stappen:

Stap 1

- Leerkracht vraagt de leerling de **gedragsverwachting te herhalen** en herinnert hem of haar hieraan. Geen discussie aangaan en niet te lang hierbij stilstaan.
- Als het ongewenste gedrag niet stopt, **benoemt** de leerkracht het **betreffende gedrag** en geeft de leerling een keuze: het gewenste gedrag vertonen OF tot aan de volgende pauze een groep lager gaan werken (dit kan ook een andere groep zijn wanneer dit op dat moment beter is voor de leerling en de groep).
 - a) Leerling kiest ervoor om het **gewenste gedrag te laten zien** en doet dit ook daadwerkelijk: leerkracht complimenteert de leerling hiervoor.
 - b) Leerling stopt niet met het ongewenste gedrag: leerkracht benoemt **de consequentie**, namelijk in een groep lager werken tot aan de pauze (zelfstandig werkpakket meegeven). De leerling werkt apart, aan een eigen tafel in de andere groep en heeft geen contact met de andere leerlingen. Leerkracht gaat geen discussie aan: het is een eigen keuze van de leerling om door te gaan met ongewenst gedrag. Indien de leerling weigert, krijgt hij de keuze: OF de leerling gaat zelf mee naar de andere groep, OF ouders worden gebeld.

Na een consequentie vindt er altijd **een kindgesprek** na schooltijd plaats. Het gesprek heeft als doel om te voorkomen dat het ongewenste gedrag nogmaals wordt vertoond.

Ouders worden fysiek, telefonisch of per mail **op de hoogte gebracht** wanneer een leerling een consequentie heeft gekregen. Na een consequentie maakt de leerkracht altijd een **notitie in het logboek** van deze leerling in ParnasSys (dossieropbouw).

We voeren een **kindgesprek** volgens de visie van **verbindend communiceren**.

Fouten maken mag, want daar kun je veel van leren. Daarbij is het belangrijk dat je je best doet om ervan te leren. Daarom heeft het zin om met iemand samen terug te kijken en daarna vooruit aan de hand van de volgende stappen:

1. Waarneming: Wat is er volgens jou gebeurd?
2. Gevoelens: Wat voelde je toen en hoe voel je je nu? En hoe is dat voor anderen die erbij waren?
3. Behoeftes: Wat had je toen nodig? En wat is er nu nodig? Voor jou en voor anderen?
4. Strategie: Op welke manier kunnen we ervoor zorgen dat wat nodig is voor iedereen ook gedaan wordt?

Stap 2

Wanneer een leerling **drie keer een consequentie** heeft gekregen (registratie logboek ParnasSys) zal er een **gesprek** plaatsvinden met de **leerling, de ouders/verzorgers** en de leerkracht. Beschrijving van het gedrag en afspraken worden schriftelijk vastgelegd in de vorm van een notitie '**incidentmeldformulier**' in ParnasSys. Ouders ontvangen een kopie van dit verslag en **ondertekenen** dit voor gezien. Vanaf groep 4 ondertekent de leerling dit formulier ook. Mochten ouders/verzorgers dit verslag niet willen ondertekenen, dan wordt er bij het verslag een notitie gemaakt met de reden van het niet tekenen door ouders.

Stap 3

Wanneer het **gedrag herhaaldelijk** blijft voorkomen worden ouders opnieuw op de hoogte gesteld middels **een gesprek met de leerkracht, het kind en de intern begeleider**.

De leerkracht bepaalt vanuit zijn of haar expertise, wanneer dit noodzakelijk is.

Hierbij wordt gekeken of verdere acties nodig zijn, te denken aan bespreking in het O-team.

Vanuit dit gesprek wordt een **plan van aanpak** voor deze leerling gemaakt.

Ouders worden op de hoogte gebracht van het **protocol 'Schorsing en verwijdering'**. Beschrijving van het gedrag, afspraken en plan van aanpak* worden schriftelijk vastgelegd in de vorm van een notitie '**incidentmeldformulier**' in ParnasSys.

Ouders ontvangen een kopie van het gespreksverslag en ondertekenen dit voor gezien.

Aandachtspunten bij het plan van aanpak

- Het MT is betrokken en ondersteunt de leerkracht in het uitvoeren van het plan van aanpak.
- Het plan wordt besproken met ouders en wordt ondertekend door ouders en school.
- Het plan van aanpak komt in het digitale leerlingendossier in ParnasSys.
- In het plan van aanpak staat wat de gewenste opbrengst/het resultaat moet zijn, wat de aanpak is, wie betrokken zijn, en wanneer er weer contact is met elkaar.

Aanvulling stap 1 t/m 3

- Ernstig storend of agressief gedrag buiten klassenverband (bijv. schoolreisje, gastlessen) wordt altijd gemeld bij de eigen leerkracht.
- Bij opzettelijke vernielingen vindt een melding plaats bij de schoolleider en moeten de kosten door de leerling/ouders vergoed worden.
- Indien er meer dan 6 maanden tussen stap 2 en stap 3 verstreken zijn, dan wordt stap 2 herhaald. Bij extreem grensoverschrijdend gedrag kan de leerkracht ervoor kiezen om stappen uit het stappenplan over te slaan.

Stap 4 Schorsing en verwijdering

Mochten bovenstaande interventies niet voldoende blijken en laat de leerling opnieuw ernstig ongewenst, grensoverschrijdend of agressief gedrag zien, kan er worden over gegaan op Groeisaam protocol schorsing en verwijdering.

<https://www.groeisaampo.nl/download/15/gedragsregelingen/2652/groeisaam-protocol-schorsing-en-verwijdering-22-04-2020.pdf>

Afspraken voor volwassenen

Ook voor ouders, verzorgers en teamleden gelden de algemene gedragsafspraken, zoals opgesteld in dit gedragsprotocol. Iedereen moet zich veilig voelen bij ons op school. We verwachten dan ook niet alleen van leerlingen, maar ook van volwassenen dat zij zich inzetten voor een prettig leef- en leerklimaat. *Openheid* en *respect* voor elkaar vinden wij erg belangrijk.

Grensoverschrijdend gedrag door ouders/verzorgers

Toch kan het voorkomen dat er sprake is van grensoverschrijdend gedrag door ouders/verzorgers. Een strikte afbakening van “grensoverschrijdend” is niet te geven.

Welke definitie je ook hanteert, het is duidelijk dat het altijd gaat om gedrag waarbij een individu of een groep zich lichamelijk en/of geestelijk hetzij fysiek, hetzij verbaal, hetzij non-verbaal bedreigd of geïntimideerd voelt door een ander individu of een andere groep.

Grensoverschrijdend gedrag door ouders/verzorgers kan op verschillende niveaus geconstateerd worden: van ouder naar leerlingen, van ouder naar medewerker, van ouder naar een andere ouder.

Stappen bij grensoverschrijdend gedrag van ouders/verzorgers

Bij deze stappen gaan we uit van situaties die zich in of rondom de school afspelen.

1. Vermoeden: inschatten van de situatie. Probeer vanaf het eerste moment van constateren vast te stellen welk grensoverschrijdend gedrag wordt geconstateerd. Wat is er gebeurd, wanneer is het gebeurd, wie waren erbij, wat is de ernst, etc. Houd het bij de feiten, trek niet direct conclusies.
2. Bespreekbaar maken: Spreek, indien mogelijk, meteen na de constatering de ouder aan. Probeer door middel van gesprekken ervoor te zorgen dat de ouder inzicht krijgt in het gevolg van zijn/haar gedrag en dit gedrag ook gaat verbeteren.
3. Overleg: vraag hulp en/of advies. Bij onvoldoende resultaat of als het een ernstigere vorm van grensoverschrijdend gedrag betreft, schakel dan zo snel mogelijk de directie in en indien nodig of wenselijk de interne of externe vertrouwenspersoon (naam en contactgegevens staan op de website).
4. Plan van aanpak: Wegen van de situatie. Aan de hand van de vastgelegde feiten, het gesprek met betrokkene en het advies van directie en/of vertrouwenspersonen, kan bepaald worden of andere partijen ingeschakeld moeten worden zoals het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, het Steunpunt Huiselijk Geweld, een hulpverleningsinstantie, de politie of de klachtencommissie.
5. Handelen: Doorverwijzen of melden. Afhankelijk van de situatie wordt doorverwezen naar een hulpverleningsinstantie, politie of klachtencommissie. In geval van fysiek geweld en/of bedreiging richting personeel van de Ruyter wordt altijd de politie ingeschakeld.
6. Evalueren: terugkoppelen vormen van grensoverschrijdend gedrag. Alle gemelde gevallen van grensoverschrijdend gedrag worden besproken in het team zodat alle medewerkers ervan kunnen leren.
7. De directeur-bestuurder zal worden geïnformeerd over alle gevallen van grensoverschrijdend gedrag die tot maatregelen hebben geleid.